

جلوه‌ای از آیین محبت در شریعت اسلام
تأثر شدید علامه جوادی آملی در مراسم تشییع همسر مکرم ایشان

آیت عشق

تسلیت رهبر انقلاب
در پی درگذشت همسر مکرم
آیت‌الله العظمی جوادی آملی

پیش شما؟ می‌گفتند: نه! خانم کمرشان درد می‌کند. بگذارید استراحت کنند».

نوه امام خاطره یک بار مسافرت بانو ثقفی را اینگونه روایت می‌کنند: «یک بار که خانم به مسافرت رفته بودند، آقا خیلی دل‌تنگی می‌کردند. وقتی ایشان اخم می‌کردند، همه به شوخی می‌گفتند: اگر خانم باشند آقا می‌خندند، وقتی نباشند آقا ناراحت هستند و اخم می‌کنند. خلاصه ما هر چه سر به سر آقا گذاشتیم، اخم آقا باز نشد. بالاخره من گفتم: خوشا به حال خانم که شما اینقدر دوستش دارید. ایشان گفتند: خوش به حال من که چنین همسری دارم. فداکاری‌ای که خانم در زندگی کرده‌اند، هیچ کس نکرده است. شما هم اگر مثل خانم باشید، همسران شما را اینقدر دوست خواهد داشت.»

همسر امام تعاملات ایشان درباره امور منزل را اینگونه توصیف می‌کردند: «آقا هیچ‌وقت دستور انجام کاری را به من نمی‌دادند. وقتی یک دکمه پیراهن‌شان می‌افتاد می‌گفتند: می‌شود این را بدهید بدوزند؟ نمی‌گفتند. خودت بدوز یا احیاناً اگر روز بعد دوخته نشده بود، نمی‌گفتند چرا ندوختید. کسی نبود بیاید بدوزد؟ تا آخر عمرشان به من نگفتند یک لیوان آب به من بده؛ خودشان این کار را انجام می‌دادند.»

آری! آیت‌الله العظمی جوادی آملی همچون ۲ استاد بزرگ خویش حس لطافت و همسر دوستی را که در دین مبین اسلام بسیار مورد تاکید و توصیه قرار گرفته است، جزو سیره لاینفک زندگانی خویش قرار داده است. خاوند روح آن بانوی بزرگ را با امیر مومنان علی (ع) محشور بگرداند.

در هر حال، امشب، شب دوم است که منتظر کشتی هستیم. از قرار معلوم و معروف، یک کشتی فردا حرکت می‌کند و لوسی ماها که قدری دیر رسیدیم، باید منتظر کشتی دیگری باشیم. عجلاتنا تکلیف معلوم نیست، امید است خداوند به عزت اجداد طاهرینم، همه حجاج را موفق کند به تمام عمل. از این حیث، قدری نگران هستیم ولی از حیث مزاج، بحمدالله به سلامت؛ بلکه مزاجم بحمدالله مستقیم‌تر و بهتر است. خیلی سفر خوبی است، جای شما خیلی خیلی خالی است. دلم برای مصطفی (مصطفی خمینی) قدری تنگ شده است. امید است هر دو به سلامت و سعادت تحت مراقبت آن عزیز و محافظت خدای متعال باشند. اگر به آقا (پدر همسر امام) و خانم‌ها (مادر و مادر بزرگ همسر امام) کاغذی نوشتید، سلام مرا برسانید. من از قبل همه نایب‌الزباره هستم... ایام عمر و عزت مستدام. تصدقت: قربانت؛ روح‌الله».

صدقت نسو، الهی قربانت بروم! در این مدت که مبتلا به جدایی از آن نور چشم عزیز و قوت قلبم گردیدم، متذکر شما هستم و صورت زیبایت در آینه قلبم منقوش است. عزیزم! امیدوارم خداوند شما را به سلامت و خوش در پناه خودش حفظ کند.

احال! من با هر شدتی که باشد می‌گذرد ولی بحمدالله تاکنون هر چه پیش آمد، خوش بوده و الآن در شهر زیبای بیروت هستم. حقیقتاً جای شما خالی است. فقط برای تماشای شهر و دریا خیلی منظره خوش دارد. صد حیف که محبوب عزیزم همراهم نیست که این منظره عالی به دل بچسبد.

در تمام دوران زندگی هیچ‌گاه به من نگفت چرا فلان عمل را انجام دادی؟ یا چرا ترک کردی؟ مثلاً شما می‌دانید که کار من در منزل است و همیشه مشغول نوشتن یا مطالعه هستم، معلوم است که خسته می‌شوم و احتیاج به استراحت و تجدید نیرو دارم. خانم به این موضوع توجه داشت، سماور ما همیشه روشن بود و چای درست، هر ساعت یک فنجان چای می‌ریخت و می‌آورد و در اتاق کار من می‌گذاشت و دوباره دنبال کارش می‌رفت تا ساعت دیگر... من این همه محبت و صفا را چگونه می‌توانم فراموش کنم؟!»

حضرت امام خمینی (ره) که در علم و عرفان همتای علامه طباطبایی (ره) محسوب می‌شدند، در عشق‌ورزی و لطافت و همسر دوستی نیز همچون علامه ید طولایی داشتند. احساس و علاقه حضرت امام به همسرشان را می‌توان در بین سطور نامه‌ای که ایشان از لبنان خطاب به سرکار خانم ثقفی نوشته و ارسال کرده بودند، حس کرد:

«صدقت نسو، الهی قربانت بروم! در این مدت که مبتلا به جدایی از آن نور چشم عزیز و قوت قلبم گردیدم، متذکر شما هستم و صورت زیبایت در آینه قلبم منقوش است. عزیزم! امیدوارم خداوند شما را به سلامت و خوش در پناه خودش حفظ کند.

احال! من با هر شدتی که باشد می‌گذرد ولی بحمدالله تاکنون هر چه پیش آمد، خوش بوده و الآن در شهر زیبای بیروت هستم. حقیقتاً جای شما خالی است. فقط برای تماشای شهر و دریا خیلی منظره خوش دارد. صد حیف که محبوب عزیزم همراهم نیست که این منظره عالی به دل بچسبد.

علامه طباطبایی تا ۴-۳ سال پس از فوت همسر هر روز سر قبرش می‌رفت و بعد از آن هم که فرصت کمتری داشت، به طور مرتب ۲ روز در هفته، یعنی دوشنبه‌ها و پنجشنبه‌ها، بر سر مزارش حاضر می‌شد و امکان نداشت این برنامه را ترک کند، و می‌گفت: «بند خدا باید حق شناس باشد؛ اگر آدم حق مردم را نتواند ادا کند، حق خدا را هم نمی‌تواند ادا کند.»

یکی از شاگردان برجسته و محترم‌ش، آیت‌الله شیخ یحیی انصاری می‌گفت: «وقتی همسر علامه مرحوم شد، ایشان پولی را به من داد تا به کسی بدهم که تا یک سال هر شب جمعه برای آن مرحوم در حرم مطهر، زیارت حضرت فاطمه معصومه سلام‌الله علیها بخواند.»

مرحوم آیت‌الله ابراهیم امینی نقل می‌کند: «زندگی خانوادگی او بسیار با صفا و صمیمیت بود، در فوت همسرش برخلاف انتظار ما بسیار اشک می‌ریخت و محزون و متأثر بود. روزی به ایشان عرض کردم: ما صبر و بردباری و تحمل مصائب را باید از شما بیاموزیم، چرا این چنین متأثر هستید؟»

در جواب فرمود: «آقای امینی! مرگ حق است، همه باید بمیریم. من برای مرگ همسرم گریه نمی‌کنم، گریه من از صفا و کدبانوگری و محبت‌های خانم است، من زندگی پر فراز و نشیبی داشتم، در نجف اشرف با سختی‌هایی مواجه می‌شدم، من از حوائج زندگی و چگونگی اداره آن بی اطلاع بودم، اداره زندگی به عهده خانم بود... در طول مدت زندگی ما، هیچ‌گاه نشد خانم کاری بکند که من حداقل در دلم بگویم کاش این کار را نمی‌کرد یا کاری را ترک کند که من بگویم کاش این عمل را انجام داده بود...»

محمدامین علی دوست: تصاویر منتشر شده از گریه و ناراحتی شدید آیت‌الله العظمی جوادی آملی در پی درگذشت همسرشان به اندازه کتاب‌هایی که در این سالین در نشر معارف قرآنی نوشته بودند، درس و پیام داشت. مرجع تقلید و علامه‌ای که روزی با نوشتن کتاب «زن در آیین جمال و جلال» جایگاه و مقام زن را با قلم بر صفحه کاغذ نگاشته بود، روز گذشته با تأثر خود و با رفتار خود مقام الهی زن را به تصویر کشید. این تصاویر سندی تاریخی خواهد بود بر ابطال لاطنات هذیان‌گویی که اسلام و مسلمانی را مساوی زن‌ستیزی می‌انگارند، حال آنکه سیره پیامبر اسلام، متن کتاب مقدس اسلام و داستان زندگی شخصیت‌های تراز اول اسلام مشحون است از نگاه قدسی و الهی به زن و زنانگی. از رفتار عاشقانه و لبریز از محبت پیامبر زن و بلند شو و کاری انجام دهد و در این مدت، لحظاتی از کنار همسرش جدا نشد، تمام کارهایش را تعطیل کرد و به مراقبت او پرداخت.

وقتی یکی از شاگردانش به خاطر فوت همسر علامه پیام تسلیتی برای استادش فرستاد، ایشان در پاسخ، با آنکه چندین بار حمد خدا را بجا آورده و جملات الحمدلله و لله الحمد را تکرار کرده بود، نوشت: «با رفتن او برای همیشه خط بطلانی به زندگانی خوش و آرامی که داشتیم، کشیده شد.»

تیترهای امروز

رئیس جمهور با اشاره به سابقه جنگ در منطقه بالکان:

مخالف جنگیم

وزارت امور خارجه ایران نسبت به تکرار درگیری‌ها در مرز دوغارون هشدار داد

خط و نشان برای طالبان

بر اثر درگیری بین پلیس و معترضان به نتایج انتخابات فرانسه ۲ تن کشته شدند

طالع نحس مکرون

گزارشی درباره ظرفیت‌های قانون «تسهیل صدور برخی مجوزهای کسب و کار» برای اقتصاد ایران

پایان انحصار مشاغل پرطرفدار

محدودیت فیزیکی مقابل منزل یکی از سران فتنه در خیابان باستور از صبح دیروز بر طرف شد

اختربازی!

برای فوتبالیستی که هنوز می‌تواند یک ستون برای تیم ملی باشد

نجات قائدی

نگاه

راستی آزمایی صداقت سازمان ملل

زهرا رکن آبادی: «لنا دوهان» گزارشگر ویژه سازمان ملل درباره اثرات منفی اقدامات قهری یکجانبه بر بهره‌مندی از حقوق بشر ۲ هفته قبل در تارنمای دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر از سفر خود به ایران خبر داد که قرار است از ۱۷ تا ۲۸ اردیبهشت به طول انجامد. وی با طرح سوالاتی خواستار ارسال نظرات دولت‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد و تمام افراد و سازمان‌های ذی‌ربط شد. پیش از این، جمهوری اسلامی ایران سال ۲۰۰۲ مبادرت به دعوت عام از همه گزارشگران موضوعی و کشوری کرده بود و بر این اساس تا سال ۲۰۰۵ در مجموع ۶ گزارشگر به کشورمان سفر کردند اما از آن سال به بعد به دلایل متعدد اجازه ورود به گزارشگر ویژه میسر نشد. این روند پس از انتصاب گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر جمهوری اسلامی ایران در سال ۲۰۱۱ تشدید شد. دلیل آن نیز روشن است، چرا که تاسیس سازوکار گزارشگری ویژه کشوری، سازوکار ناغایانه، گزینشی و سیاسی با هدف اعمال فشار حقوق بشری بر جمهوری اسلامی ایران بود؛ سازوکاری که با واقعیات موجود حقوق بشری کشورمان و تعاملات و همکاری کشور با شورای حقوق بشر از جمله سازوکار «یوپی آر» به هیچ عنوان همخوانی نداشت. مأموریت گزارشگر ویژه وضعیت حقوق بشر ایران نیز هر سال به موجب قطعنامه رویه‌ای و مغرضانه شورای حقوق بشر با تلاش بانیان اصلی آن از جمله دولت انگلیس تا امروز تمدید شده است. از سال ۲۰۱۵ ۳ گزارشگر موضوعی از جمله به دعوت رسمی از ۳ گزارشگر موضوعی از جمله گزارشگر ویژه پیشین اثرات منفی اقدامات قهری یکجانبه بر بهره‌مندی از حقوق بشر (دریسا جزایری) کرده است که هیچ کدام از دعوت‌ها از سوی گزارشگران پذیرفته نشد و اکثریت آنها بازدید خود از ایران را مشروط به اجازه ایران جهت بازدید گزارشگر ویژه کشوری کرده‌اند.

خانم دوهان که از سال ۲۰۲۰ به عنوان گزارشگر جدید تحریم‌ها منصوب شده است، به عنوان گزارشگر موضوعی سازمان ملل مأموریت دارد ضمن بررسی و گردآوری موارد نقض حقوق بشر در تمام کشورها در نتیجه اعمال تحریم‌ها و اقدامات یکجانبه دولت‌های دیگر، اثرات آنها را بر کشورها به شورای حقوق بشر و سازمان ملل گزارش دهد. از آنجا که انتصاب سمت گزارشگر موضوعی درباره اثرات منفی اقدامات قهری یکجانبه بر بهره‌مندی از حقوق بشر در زمان ریاست ایران بر جنبش غیرمتمهدها در سال ۲۰۱۴ و بر اساس قطعنامه ۲۱/۲۷ انجام شد، جمهوری اسلامی تعاملات و همکاری‌های خود را با وی همانند دیگر گزارشگران گسترش داد... ادامه در صفحه ۶